

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 17 januari 2008

MEDITATIE

Een zaligspreking

'Zijn er ook weinigen die zalig worden?' zo werd de Zaligmaker eens gevraagd. 'Strijdt gij om in te gaan,' sprak de grote Leraar waarschuwend, waarbij Hij erop wees dat er maar één weg der zaligheid is.

Gelukkig die mens wiens voeten gericht werden op de weg des vredes. Zo had God ook gesproken in het leven van de discipelen van Johannes de Doper, van wie we lezen dat ze door hun meester naar Jezus zijn gezonden om te vragen of Hij het is Die komen zou, of dat ze een ander verwachtten. Doden hadden de stem van de Zoon van God gehoord en ze waren aan hun ontzaglijk gevaarlijke toestand ontdekt. De bijl lag aan de wortel der bomen en die zouden immers spoedig omgehouden en in het vuur geworpen kunnen worden? Zij hadden een Verlosser nodig gekregen. Johannes kon hun de vrede met God niet teruggeven, zodat ze, ongelukkig en arm, zochten naar een middel om nog tot genade te mogen komen. Ze hadden wel van Hem gehoord, maar Hij was voor

En zalig is hij, die aan Mij niet zal geërgerd worden.

Mattheüs 11 : 6

hen verborgen. Zeker, het is voor het beschouwende christendom onbegrijpelijk dat Jezus een verborgen Persoon zou zijn. Het is echter de ervaring van hen die de Heere heilbegerig maakte. Toch... zij verwachtten Hem. Al was de Persoon verborgen, zij hadden gehoord dat er Eén is Die zalig maken kan. Zulke onwetenden krijgen onderwijs. Jezus zei niet: 'Ik ben het...', maar Hij ging iets verklaren van Zijn arbeid. Hij is Degene van Wie Jesaja reeds getuigde dat God zou komen ter verlossing en... alsdan zullen der blinden ogen opengedaan worden en der doven oren zullen geopend worden, alsdan zal de kreupel springen als een hert en de tong der stomme zal juichen. Welnu, het zijn de dingen die zij gezien en gehoord hadden. Hij is

Degene Die komen zou en Die Israël verlossen zal. Welk een blijde boodschap is dit voor armen.

Maar... 'zalig is hij, die aan Mij niet zal geërgerd worden.' Kan dat dan, dat mensen zich daaraan stoten? Is het mogelijk dat dit voor hen géén goede tijding schijnt te zijn? Dat ze zich geërgerd afwenden en dat ze zich hieraan stoten zullen? Ja, dat kan en dat gebeurt ook. Zo was het toen: de Farizeeërs en de wetgeleerden hebben de raad Gods tegen zichzelf verworpen. Zo gebeurt het ook nu. Hoe komt dat dan? Waarom zal die blijde boodschap dan voor de vrome Joden een ergernis en voor de wijze Grieken een dwaasheid zijn?

In Zijn antwoord aan de discipelen van Johannes toonde Jezus wat het doel van Zijn komst was en wat Zijn werk is. Hij kwam voor blinden, kreupelen, melaatsen, doven, doden, voor armen, voor degenen die zichzelf niet helpen kunnen en die niet meer geholpen kunnen worden. Hij is een volkomen Zaligmaker en Zijn werk is een werk waarin Hij alleen verheerlijkt zal worden. En zie, dat is nu een steen des aanstoets voor de natuurlijke mens, als hij zo getekend wordt: als een blinde die echt niets meer ziet, als een kreupel die geheel niet kan gaan, als een hopeeloos geval. Zó erg is het niet; dat is te vernederend.

Alleen uit genade, alleen door Zijn arbeid zalig worden, dat wordt door een mens niet begeerd. Rampzalig echter degene die aan Hem geërgerd wordt. En dat gebeurt, hoewel velen roemen in een Zaligmaker. Deze Zaligmaker, Die alles doet, zullen wij van nature niet begeren. We wenden ons in vijandschap van Hem af. We gaan onverschillig of wellicht met valse inbeelding onze eigen weg, die niet goed is. Die weg zullen we blijven gaan, tenzij... God ons de ogen opent en we gaan zien dat we blind zijn en in het land van de duisternis zitten, dat we kreupel zijn, onbekwaam om te gaan op de wegen die wij moeten gaan; gans melaats, vol striemen en etterbuilen; doof, zodat

Inhoud

86e jaargang

Nr. 16

- 1 Een zaligspreking
- 2 Evangelisch (4)
- 4 Standpunten over homofilie verschuiven
- 5 Lessen uit de kerkgeschiedenis: Liefde tot Gods wil
- 7 Wat is reformatoerisch onderwijs u/jou waard?
- 8 Boekaankondigingen
- 8 Boekennieuws
- 8 Kerknieuws
- 9 Berichten
- 9 Kerkdiensten

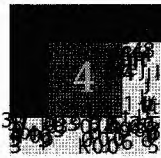
we Zijn heilstem niet horen. Als we dat zien, kunnen we door geen mens geholpen worden. Ja erger: er wordt over gesproken dat doden worden opgewekt. Dat leert de Heere een mens als Hij hem alle hoop op behoudenis ontnemt en het ontkomen wordt: 'k Wou vluchten, maar 'k kon nergens heen...' Voor doden is zeker geen redding mogelijk. Zó arm worden zij, dat al hun gerechtigheden een wegwerpelijk kleed zijn. Goed doet geen nut ten dage der verbolgenheid. God is rechtvaardig en eist naar recht dat wij óf door onszelf óf door een ander volkomen betalen. Maar wat is het wonder groot en wat is er blijdschap na veel smarten, als zij op Gods tijd die blijde boodschap wél mogen verstaan en wanneer ze horen dat er Eén is Die gans hulpelozen kan en wil helpen. Verwondering als zij Hem mogen leren kennen als Degene Die de pers alleen heeft getreden, Die de krankheden van Zijn volk op Zich genomen heeft en Die de dood verslonden heeft. Alleen blinden, kreupelen, melaatsen, die hun dodelijke breuk leerden kennen, alleen degenen aan wie alle hoop op verlossing van hun zijde ontnomen werd en die leerden dat zij dood waren door de zonden en de misdaden, zullen aan Hem niet geërgerd worden. Die ontdekking zal in hun leven een doorgaande zaak zijn, opdat zij alles schade en drek zouden leren achten buiten Hem, opdat Hij alleen hun leven zou zijn. O, vraag de Heere of Hij u dat leren wil. Want hoewel alleen zij die hun

kennen, alles in Hem zullen zoeken, is dit een rijk Evangelie. Het is een Woord dat zegt dat er voor de grote Heelmeester geen hopeloze gevallen zijn. Het zegt dat Hij een gepaste en gewillige Zaligmaker is. De roeping en nodiging komen nog tot u: 'Wendt u naar Mij toe, wordt behouden, o, alle gij einden der aarde...' O, vraag toch of de Heere u wil laten zien hoe het erbij staat. Vraag maar om ontdekkend licht. Dat blijft nodig, ook voor hen die de werkelijk-

heid van hun verloren bestaan hebben leren kennen. Zalig hij die werkelijk voor God wérd, die hij geworden is. Hij mag leren Wie God, om het eeuwig welbehagen, is voor vijanden die Hij zalig maakt. Hij verlost hen door recht, opdat Zijn deugden opgehuisterd worden en verlorenen, weglopers en wederhorigen altijd bij Hem zouden wonen.

Staphorst,

ds. C. Vogelaar

Evangelisch

In het vorige artikel zagen we dat Gods Woord binnen de evangelische beweging nog altijd als gezaghebbend geldt. Toch ligt de meeste nadruk niet op het gezag van Gods Woord, maar op de praktische toepassing van de Bijbel in ons leven. Hoe pas ik de Bijbel toe in mijn leven, lijkt de belangrijkste vraag te zijn. Welke gevolgen heeft dit?

Grondig

Een gevolg is dat er binnen de evangelische beweging – zeker in Nederland – vrij weinig aan systematische bijbelstudie wordt gedaan. Dit klinkt

van een bijbelgedeelte wordt vaak niet gegeven.

Vaak wandelt een inleider vlot door een schriftgedeelte heen, haalt er ondertussen allerlei teksten bij en vooral veel verhaaltjes en anekdotes uit het alledaagse leven. Aan het einde gekomen van de inleiding of van het boek zijn er wel vele bijbelteksten langsgesproken, maar dringt de vraag zich op: hebben we nu echt de boodschap van Gods Woord gepeild?

Iemand die daar tegenaan liep, was de anonieme columnist Roeper van de evangelische maandkrant *Uitdalen* in het boekje *Roeper*. Een column is

Een grondige, rustige overdenking

het boekje *Roeper*. Een column is

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers aan:
ds. A. Moerkerken, Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263
e-mail: moerkerken@kliksafe.nl

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Boeken ter recensie en meditaties aan:
ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136,
3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk)

Aanlevertijd:

Uiterlijk **woensdag 17.00 uur** vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbagg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:
Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718,
e-mail: saambinder-adv@kliksafe.nl
Postbankno. 256686 t.n.v. de administratie van De Saambinder.

Advertenties € 0,70 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbagg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:
Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 11,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 23,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 110,-; USA \$ 110,-

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:
Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av. N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Postplaatsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583

Internet: www.kliksafe.nl

in het bezit van de administratie te zijn.
Rouwadvertenties

Uiterlijk maandagmorgen 09.00 uur

De redactie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor de inhoud van de advertenties en de recensies van de

altijd wat kort door de bocht, maar Roeper is duidelijk iemand die de evangelische beweging van binnenuit kent. We laten hem aan het woord: "Alweer voor niets mijn Bijbel meegenomen. Gebeurt steeds vaker. Op menig evangelisch evenement hoor ik wel in de verte over, maar niet uit Gods Woord praten. Zij kennen wel veel liedjes. En ze spelen gitaar. Weten meer van het akkoord dan van het Woord."

Oppervlakkig

Binnen de evangelische beweging lijken inmiddels ook de ogen open te gaan voor het gebrek aan bijbelkennis. Toen de baptistenpredikant ds. T. van der Leer afscheid nam als voorzitter van de Evangelische Alliantie vroeg hij uitdrukkelijk de aandacht voor de oppervlakkige bijbelkennis binnen de Evangelische beweging. Misschien hebt u het zelf ook wel eens meegemaakt. In een gesprek met een evangelisch christen kwam al snel Johannes 3:16 naar voren: Want alzo lief heeft God de wereld gehad... Het is de meest geciteerde bijbeltekst, zo was onlangs in het RD te lezen. Maar stelt u de vraag hoe het woord 'wereld' in het Evangelie van Johannes wordt gebruikt, dan kunt u rekenen op vragende ogen. Gewoon de hele wereld, Jezus stierf toch voor onze zonden? Dat deze uitleg strijdt met bijvoorbeeld Johannes 10:11 en 17:9 lijkt een onbekend gegeven te zijn. Het is een signaal, ook voor ons. Oppervlakkige bijbelkennis zet de deur open voor een remonstrantse dwaling van de algemene verzoening. Ook A.J. van Heusden, directeur van de Evangelische Alliantie, heeft oog voor de oppervlakkige bijbelkennis van veel evangelische christenen. Eerder dit jaar zei hij in een RD-interview dat hij zich grote zorgen maakt over het grote gebrek aan bijbelkennis binnen christelijk Nederland. Veel mensen lezen de Bijbel alsof het een computerhandleiding is, zo merkte hij op. Ze pikken eruit wat hen uitkomt en komen er niet aan toe om een hoofdstuk uit de Bijbel rustig te lezen, laat staan een heel bijbelboek.

Schrijnend

Eigenlijk is het best schrijnend als kenners van de evangelische beweging tot zulke conclusies komen. Maar is het met de kennis van Gods Woord in onze eigen kring zoveel beter gesteld? Hoe vaak worden teksten half geciteerd. Een voorbeeld. Er staat toch in de Bijbel: God wil dat alle

mensen zalig worden? Stel de weder-vraag: Waar staat dat in de Bijbel en in welk verband – en het antwoord blijft vaak uit.

Hoe komt het toch dat de kennis van Gods Woord zo gering is? Leven we niet in een tijd waarin op christelijk terrein meer conferenties worden belegd dan ooit tevoren? Verschijnen er niet meer boeken dan ooit over de Bijbel? Op hoeveel plaatsen wordt de Bijbel in groepsverband bestudeerd, hoeveel websites zullen er zijn met bijbelse onderwerpen? En toch neemt de bijbelkennis af. Waarom? Er wordt wel heel veel gepraat over de Bijbel, maar wordt er ook veel onderzocht in de Bijbel? Er wordt wel veel gediscussieerd – discussieforums zijn populair, tijdens bijeenkomsten of op internet – maar wordt er ook echt geluisterd naar Gods Woord? Het aantal conferenties en bezinningsbijeenkomsten mag hoog zijn, maar het aantal kerkgangers tijdens doorde-weekse kerkdiensten daalt ondertussen. Is er honger naar Gods Woord?

Hoe pas ik de Bijbel toe in mijn leven, lijkt de belangrijkste vraag te zijn.

Volkomen

Nog een ander punt willen we noemen. We belijden de volkomenheid van de Schrift. Er kan niets meer bij. Binnen de pinksterbeweging geldt dit leerstuk niet. Tongentaal en profetie zijn daar middelen waardoor God Zichzelf nog altijd openbaart. Vooral door de pinksteropwekkingsconferentie wordt het verschijnsel profetie krachtig bevorderd. Ook reformatorische jongeren lijken er open voor te staan. Een opvallend voorbeeld is het boek *Terug naar de basis* van pinkstervoorganger Kees Goedhart. In dit boek stelt hij de fundamentele waarden van het christelijk geloof aan de orde. Tevergeefs zoeken we naar een hoofdstuk over Gods Woord. Over profetie en tongentaal worden wel aparte hoofdstukken geschreven. Deze 'pinkstertheologie' is inmiddels veel breder aanvaard binnen evangelische kringen. We laten nog een keer columnist Roeper aan het woord: "Ik hoor in de gemeenten soms meer tijd besteden aan spontane profetieën dan aan luisteren naar Gods geopenbaarde Woord. Wat ik aan profetieën

voorbij hoor komen, is doorgaans een uiterst slap aftreksel van wat de Schrift zegt. Of staat er haaks op." En elders: "Veel 'profetieën' bevatten naar bijbelse normen meer onzin dan waarheid."

Belijdenisgeschriften

Misschien hebt u zich in een discussie over bijvoorbeeld de kinderdoop wel eens beroepen op de Heidelbergse Catechismus. U dacht daarmee een sterk argument in handen te hebben. Maar de baptist met wie u sprak, veegde het onmiddellijk van tafel. Alleen de Bijbel, riep hij. Enigszins verbijsterd, zei u: Ja maar, de Heidelberger gaat toch helemaal terug op Gods Woord? Niks ervan, we beroepen ons alleen op de Bijbel. Waarom hebben jullie er belijdenisgeschriften aan toegevoegd? Mogelijk raakte u in verwarring. Hebben we het dan toch mis met onze belijdenisgeschriften? Doen we er goed aan om elke zondagavond naar een catechismus-preek te luisteren? Moeten we niet jaloers zijn op de eenvoud in de evangelische beweging, waar een beroep op Gods Woord voldoende is?

Als we Gods Woord nauwkeurig lezen, is de verwarring niet nodig. Juist in de Bijbel lezen we over belijdenissen. Ontroerend is de belijdenis van Petrus: Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods. Op deze petra zal Ik Mijn gemeente bouwen, antwoordde de Heere Jezus. Niet op de persoon van Petrus. Zelfs zijn belijdenis is niet het fundament van de kerk. Maar wel de *inhoud* van zijn belijdenis: Christus, de Zoon des levenden Gods. Hij is het Fundament van de gemeente (1 Kor 3:11, Ef. 2:20). Onlosmakelijk aan dit fundament verbonden is de leer van de apostelen en profeten. De belijdenis van de kerk heeft dus als hart het Borgwerk van Christus. Maar ze beperkt zich daar niet toe. Het gehele werk van de Drieënige God behoort tot de belijdenis van de kerk. Om dit geloof tot uitdrukking te brengen ontstonden al in de eerste christengemeente belijdenissen. Zo lezen we in Filippienzen 2:6-11 een belijdenis over de Persoon en het werk van de Middelaar en in 2 Timotheüs 3:16 een belijdenis over Gods Woord. De oproep om het ware geloof te belijden (1 Tim 1:8; 2:25) en te strijden voor de zuivere leer (Jud :3) ontbreken niet. Temidden van veel dwalingen is het noodzakelijk om de zuivere leer van Gods Woord te verwoorden. Ook de eenheid van de kerk vraagt dit. Verder helpen belijdenis-

geschriften om de kernzaken van Gods Woord aan het nageslacht door te geven.

Rijp

We mogen blij zijn dat we de drie Formulieren van Enigheid hebben. Als we deze rijpe vruchten laten hangen, doen we onszelf te kort. De evangelische beweging doet zichzelf te kort als ze niet wil staan in de lijn van de reformatorische belijdenisgeschriften. Ondertussen groeit binnen de evangelische beweging het besef dat een kerk moeilijk zonder belijdenis kan. Schoorvoetend is men belijdenissen gaan opstellen. In 1974 kwamen in het Zwitserse Lausanne tal van evangelische leiders uit zo'n 150 landen samen. De Amerikaanse opwekkingsprediker Billy Graham hield een openingstoespraak. Tijdens de conferentie werd de zogeheten "Verbintenis van Lausanne" opgesteld. In vijftien punten werd hierin het christelijk geloof samengevat.

In het jaar 2000 verscheen opnieuw een soort geloofsbelijdenis, opnieuw opgesteld door een aantal leidende figuren binnen de wereldwijde evangelische beweging. "Het Evangelie van Jezus Christus; een evangelicale viering" verscheen enkele jaren nadien ook in ons land. Ook voor de leer van Gods Woord is meer aandacht gekomen binnen de evangelische beweging. Vanuit de Pinksterkerken verscheen in de jaren tachtig zelfs een complete dogmatiek. In ons land is dr. W.J. Ouweneel bezig om een dogmatische reeks uit te brengen. Het eerste deel, over de Heilige Geest, is inmiddels verschenen. Het evangelische blad *Idea* tenslotte startte vorig jaar met een serie artikelen over "De doordenking van ons geloof". Daarin wordt het nut van de geloofsleer onderstreept.

Geen eenheid

Het is verblijdend dat binnen de evangelische beweging meer openheid is ontstaan voor belijdenisgeschriften. Ook de toegenomen aandacht voor de geloofsleer doet weldadig aan. Toch zien we niet dat men teruggrijpt op de rijkdom van de reformatorische belijdenisgeschriften. Die wil men niet aanvaarden, omdat daarin heikele punten als de algemene verzoening en de vrije wil worden bestreden. Een aantal evangelische leidlieden mag wat meer leerstellig zijn ingesteld, daarmee is er nog geen overeenstemming bereikt.

Verder is het de vraag of deze aandacht ook echt doordringt tot het grondvlak binnen de evangelische beweging. De meer leerstellige uitgaven zijn uitzonderingen temidden van de stroom boeken en tijdschriften die in evangelische kringen verschijnt. Wie een catalogus van een evangelische uitgever doorneust, ziet daarin tal van praktische boeken en zelden een diepgravend boek over Gods Woord. De titels in zo'n catalogus roepen meer vervreemding dan herkenning op. Datzelfde geldt voor de inhoud van evangelische tijdschriften.

Met dat alles wordt ons wel een spie-

gel voorgehouden. Is er ook onder ons niet een afnemende belangstelling voor de leer van Gods Woord? Boeken en tijdschriften moeten vooral praktisch zijn. Een prekenboek is al snel moeilijk, laat staan een boek van een oudvader over de bekering. Dun, gemakkelijk en praktisch, dan heeft een boek een goede kans. De oproep waarmee Paulus zijn eerste brief aan zijn geestelijke zoon Timotheüs afsloot, blijft actueel: "O Timotheüs, bewaar het pand u toebetrouwd" (1 Tim 6:20).

(wordt vervolgd)

Middelburg,

ds. J.M.D. de Heer

Standpunten over homofilie schuiven

Homofilie en homoseksualiteit waren jarenlang woorden die binnen de gereformeerde gezindte nauwelijks werden uitgesproken. Met dat verzwijgen ging men in het algemeen ook stilzwijgend voorbij aan de problematiek van mensen die worstelen met hun homofiele gevoelens. Daardoor moest degene die op dit punt geen raad wist met zichzelf, in stilte zijn weg gaan. Hij voelde zich veelal onbegrepen en niet geaccepteerd. Inmiddels is homofilie een veelbesproken onderwerp binnen de gereformeerde gezindte. In de discussie worden soms standpunten ingenomen die niet overeenkomen met het Schrift en belijdenis ons leren. Bezinning rond dit thema is dus geen overbodige luxe.

Lange tijd bleef de gereformeerde gezindte afzijdig van de maatschappelijke discussie over homofilie zoals die na de Tweede Wereldoorlog op gang kwam. De emancipatie van de homoseksuelen kreeg een krachtige stimulans toen zich in de roerige jaren zestig een grote afrekening met de gangbare moraal voltrok. De grote morele omwenteling werd vooral zichtbaar op het terrein van de seksualiteit. Alle remmen moesten los; de moderne mens wilde voluit genieten zonder gebonden te zijn aan vaste

waarden en normen. Vandaar dat we spreken van de seksuele revolutie.

Schokkend

Als onderdeel van deze radicale omkeer op het terrein van de zeden, claimden mensen met een homoseksuele geaardheid ook de ruimte voor hun eigen levensstijl. Zij wilden leven naar het goeddunken van hun hart en van hun boze lusten, zoals ieder mens overigens wel boze lusten heeft. Dat werd aanvankelijk ook ver buiten orthodox-christelijke kring als schokkend ervaren. Kranten in die tijd schreven uitvoerig over het optreden van schrijver Gerard Reve, die bij een literair festijn hand in hand met zijn vriend arriveerde. Dat de auteur in zijn boeken homoseksualiteit beschreef, wist men in het algemeen wel. Dat hij echter zonder enig gevoel voor schaamte zijn levenswijze etaleerde door met zijn vriend als paar over straat te gaan, vond ook de gemiddelde (niet-christelijke) burger toen nog schokkend.

Dat veranderde eind jaren zestig, begin jaren zeventig heel snel. Homoseksualiteit werd maatschappelijk geaccepteerd dankzij een geraffineerd spel van protesteren, medelijden opwekken en infiltratie. Televisiemaker Jef Rademakers zei eind jaren zeventig in een interview met *NRC*-

Liefde tot Gods wil

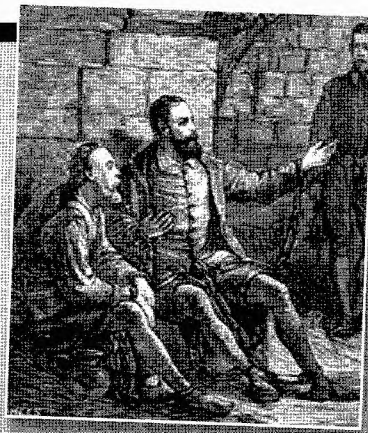
“Toen ik gevangen genomen werd, zei ik bij mijzelf: Wij hebben verkeerd gehandeld met in zo'n groot getal voort te trekken; wij zijn door deze of die verraden geworden; wij hadden ons nergens zo lang moeten ophouden. En te midden van al die verschillende gedachten bleef ik gebogen onder de last van mijn denkbeelden. Totdat mijn geest hoger opklom en ik over Gods voorzienigheid begon na te denken. Toen begon ik een wonderlijke vrede in mijn hart te ontwaren...”

Guido de Brès, de opsteller van onze Nederlandse Geloofsbelijdenis, schrijft deze woorden aan zijn vrouw. In zijn cel wacht hij op de uitvoering van zijn doodvonnis, uitgesproken door de Roomse overheid, omdat hij het Evangelie predikte. Hij is dan 45 jaar oud. Zijn vrouw, van wie hij zielsveel houdt, zal als weduwe achterblijven met haar drie kinderen. Hij probeert haar in een afscheidsbrief te bemoedigen. De Heere heeft hem in zijn dodencel opgezocht en hem bemoedigd. Van die cel schrijft hij: “Ik ben geplaatst in het meest versterkte en ondragelijke hol dat men bedenken kan: donker en duister, zo zelfs, dat men het om zijn donkerheid ‘schemerhol’ noemt. Ik ontvang hierin geen lucht dan door een klein, stinkend gat, waarin men de onreinigheden werpt. Ik heb dikke en zware ijzers aan de handen en voe-

ten, die mij onophoudelijk de folterendste pijnen doen lijden, daar door dezelve het vlees mij tot op mijn arme beenderen wordt afgescheurd...”

Maar de Heere kwam over en heeft zijn gedachten gevangen geleid. Daarvan schrijft hij: “Ik begon toen te zeggen: ‘O mijn God, Gij hebt mij doen geboren worden op de tijd en in het uur welke Gij bepaald hadt, en gedurende al de tijd mijns levens hebt Gij mij bewaard en behoed in treffende gevaren en hebt er mij geheel uit verlost. Indien dan nu het uur gekomen is, waarin ik dit leven moet verlaten om tot U te gaan, Uw heilige wil geschiede. Uw hand kan ik niet ontvluchten, en al ware het dat ik dat kon, zo zou ik het niet willen. Want daarin bestaat al mijn geluk, dat ik mij gedraag overeenkomstig Uw wil.’ Al deze overwegingen maakten en maken nog voortdurend mijn hart zeer vrolijk en bereidwillig, en ik bid u, mijn dierbare en getrouwe gezellin, dat gij er u met mij over verheugt, en de goede God dankt voor wat Hij gedaan heeft, want Hij doet niets, wat niet rechtvaardig en zeer billijk is.”

De Heere geeft Zijn knecht ondervindelijk onderwijs over zaken, die hij weleer wel predikte. Daarvan zegt hij: “Nu beoefen ik, hetgeen ik zo menigmaal aan anderen gepredikt heb. En voorzeker, ik moet bekennen, dat ik, in vergelijking met hetgeen ik door

eigen praktijk ondervind, toen ik weleer predikte, sprak als een blinde van de kleuren. Ik heb meer vorderingen gemaakt en meer geleerd sinds ik gevangen ben, dan gedurende mijn gehele leven. Zo bevind ik mij dan in een zeer goede school. De Heilige Geest is mij geschonken en Deze ondersteunt mij gedurig en leert mij de wapenen te hanteren in deze strijd.”

Vervolgens wijst hij zijn vrouw erop dat het geen ‘bloot toeval’ was, maar Gods leiding en Zijn voorzienig bestel, waardoor hij nu in handen van de vijanden is. God wil Zich verheerlijken ook in zijn marteldood aan de galg. Uit alles wat hij ook verder schrijft, blijkt hoe zijn wil verslonden is door Gods wil en hij zich erin verheugt deze te mogen volbrengen. Wat is dat een wonder genadegeschenk, als we niets zo lief hebben als Gods wil! Onze natuur is opstandig als God anders met ons handelt dan wij willen. Maar door Gods genade leren we niet alleen Zijn geopenbaarde wil zoeken in wat we hebben te doen, maar leren we ons ook overgeven aan Zijn voorzienig beleid. Onderzoek uzelf of u dit genadekenmerk ontving en of u niets zo liefhebt als Gods wil.

Goes,

ds. C.J. Meeuse

Handelsblad over het streven naar mentaliteitsverandering: “Ik gebruik een techniek, die entertainment en amusement op zulk een wijze verweeft met de opzet om de mening en opvatting der mensen om te vormen, dat ze het niet doorhebben.” Hij noemde dat “zachte infiltratie.”

Protestanten gingen mee

De verandering van opvattingen begon binnen niet-christelijke, progressieve kringen, maar sloeg spoedig over naar roomse en protestantse

kringen. In het najaar van 1978 werd op een studieconferentie van de jongerenorganisatie van de (protestantse) ARP geponereerd: bij de vervulling van het gebod tot liefde gaat het om vriendschap. “Wanneer er een regeling zou komen voor mensen die een samenlevingsvorm in vriendschap hebben, zou dat een doorbraak betekenen. De vriendschap (hetero of homo gericht) krijgt dan legitimiteit; en daarmee ook andere samenlevingsverbanden, bijvoorbeeld die vóór het huwelijk, al dan niet gericht

op het huwelijk. Ten aanzien daarvan is er vanuit de kerken altijd met de botte bijl gehakt” (*Verslag in Nederlandse Gedachten, d.d. 4 november 1978*). Een schokkend geluid in een partij die wilde teruggrijpen op mr. Groen van Prinsterer, de grote negentiende eeuwse bestrijder van de geesten uit de afgrond.

Na de morele revolutie van de jaren zestig, zeventig paste de wetgever in de daarop volgende 25 jaar -een betrekkelijk korte periode- het rechtsbestel zodanig aan, dat er in wetge-

ving en rechtspraak geen verschil meer wordt gemaakt tussen homoseksuelen en heteroseksuelen. Het eindpunt van die ontwikkeling was de invoering van het homohuwelijk op 1 april 2001, waarbij Nederland ook nog trots was in deze een voortrekkersrol in de wereld te vervullen.

Van regel naar uitzondering

De hele ontwikkeling vervulde de gereformeerde gezindte met grote zorg. Vooral ook omdat de homolobby bij herhaling probeerde deze gezindte aan te vallen. Weliswaar gaf de rechter ruimte voor afwijzing van homoseksualiteit op grond van godsdienstige overtuiging, maar meer en meer werd de reformatorische kring in een uitzonderingspositie gedrongen. Dat leek coulant, maar is verontwaardigend. Was afwijzing van de homoseksualiteit in het verleden heel normaal, nu is precies het omgekeerde het geval. Afwijzing van de homoseksuele levenswijze is in onze samenleving uitzondering geworden.

De prangende vraag is hoe lang dit nog wordt geduld. Hoe lang krijgen de eigen levensbeschouwelijke organisaties (scholen, verzorgingstehuizen) nog de ruimte om op het punt van homoseksualiteit een eigen beleid te voeren? Verschillende bewindslieden betoogden in de achterliggende jaren op dit punt de bakens niet te zullen verzetten. Aan verworven rechten zou niet worden getornd. In de praktijk lijkt dit echter wel te gebeuren.

Sprekend voorbeeld is de positie van gewetensbezwaarde trouwambtenaren. Bij de behandeling van het wetsvoorstel voor het homohuwelijk beloofde de toenmalige minister dat er ruimte zou blijven voor ambtenaren die geen huwelijken van homoseksuelen wilden sluiten. Al heel snel waren er de eerste signalen dat die ruimte wel degelijk werd beperkt. Inmiddels weten we dat er in een groot aantal gemeenten geen plaats meer is voor een gewetensbezwaarde trouwambtenaar. Bij het aantreden van het huidige kabinet dacht de ChristenUnie een extra garantie voor deze tegenstanders van het homohuwelijk te hebben binnengehaald, maar inmiddels is duidelijk dat die in de praktijk nauwelijks iets voorstelt. De rechtspositie van de zittende ambtenaren werd wel beschermd, maar niet die van toekomstige ambtenaren. Anders gezegd: de overheid kiest voor de zogenoemde sterfhuisconstructie: op termijn verdwijnt de

gewetensbezwaarde ambtenaar vanzelf. Voor nieuwe is in ieder geval geen plaats meer.

Welbewuste politiek van homolobby

Het is niet uitgesloten dat een vergelijkbare ontwikkeling zich ook op andere terreinen voordoet. De homolobby zal niet rusten voordat ook de "orthodox christelijke kring" bezwijkt onder de druk die deze belangengroep uitoefent. Dat de voornaamste homo-organisatie COC zich vooral richt op de gereformeerde gezindte, werd begin november met zoveel woorden gezegd door de Amsterdamse wetenschapper Hekma in het RD. Hij wees er op dat het COC welbewust

Homoseksualiteit werd maatschappelijk geaccepteerd dankzij een geraffineerd spel van protesteren, medelijden opwekken en infiltratie.

deze tactiek volgt. "Het laat heikele thema's liggen, zoals een discussie over seks in het openbaar. Het richt zich vooral op reformatorische onderwerpen, zoals gewetensbezwaarde trouwambtenaren of de plaats van praktiserende homoseksuelen binnen de ChristenUnie. In die gevallen verkondigt Van Dalen geen radicale boodschap, maar een opvatting die op tamelijk grote steun in Nederland kan rekenen" (*Reformatorisch Dagblad 8 november 2007*). En de macht van het COC reikt inderdaad ver, zoals in boven genoemd artikel stond. In Den Haag gaan veel deuren voor deze groep open. De organisatie telt maar 7000 leden, maar kan wel rekenen op de steun van veel vooraanstaande Nederlanders.

Dilemma voor scholen

Dat blijkt bijvoorbeeld uit de opstelling van minister Plasterk van Onderwijs, die tevens verantwoordelijk is voor het emancipatiebeleid. Hij presenteerde begin november de emancipatienota. Daarbij zei hij met name van orthodox-protestantse scholen te verlangen dat zij homoseksualiteit bespreekbaar maken. Zo hoopt de bewindsman te bereiken dat reformatorische christenen de homoseksuele levenswijze gaan accepteren. Tussen de regels door kon men horen dat de

minister niet zomaar een verlanglijstje neerlegde; als het moet wil hij op subtiele manier de scholen dwingen. Formeel wil hij niet de vrijheid van onderwijs aantasten, maar hij stelt wel eisen aan de inhoud van het onderwijsprogramma. Zo vrij zijn de scholen blijkbaar dus toch niet. Besturen, schooldirecties en leerkrachten staan hier voor een groot dilemma: hoe kun je in gehoorzaamheid aan de Schrift toch voldoen aan de wensen van het ministerie? En hoe lang accepteert de minister nog dat in scholen de homoseksuele levenspraktijk op grond van de Bijbel wordt afgewezen?

Christelijke homo-organisaties

Nog heel lang na de seksuele revolutie van de jaren zestig was er binnen de gereformeerde gezindte betrekkelijk weinig aandacht voor mensen met een homoseksuele geaardheid. Mensen die homoseksuele gevoelens bij zichzelf ontdekten, hielden zich stil. Zij die wel uitkwamen voor hun geaardheid en die zich dus lieten meevoeren met de stroom van de moderne tijd, namen afscheid van hun kerkelijke achtergrond. Ze voelden zich niet langer thuis in een kring waar homofilie op grond van de Bijbel werd afgewezen. Ze wilden komen zoals ze waren en daar was naar hun gevoel binnen de benauwde kerkelijke muren geen ruimte voor. De eerlijkheid gebiedt ook te zeggen dat gemeenteleden vaak ook geen raad wisten met hun homofiele medemens. Wanneer deze vertrokken, waren ze soms diep in hun hart blij van hen af te zijn.

Inmiddels lijkt binnen de gereformeerde gezindte zich een ingrijpende klimaatsverandering te voltrekken. Verschillende belangengroepen van homoseksuelen met een christelijke achtergrond zoals Refoanders en Contrario komen vrijmoedig uit voor hun homofiele geaardheid en verlangen dat de homoseksuelen een geaccepteerde plaats krijgt binnen de gemeente. Leden van deze christelijke homolobby willen ruimte voor hun anders zijn.

Ook binnen de ChristenUnie, die zich in het verleden altijd verzette tegen de homoseksuele levenswijze, lijkt zich een veranderingsproces te voltrekken. De partij wil zich voorlopig minder duidelijk uitspreken en heeft een studiegroep aan het werk gezet om te bepalen welk levenspatroon voor een vertegenwoordiger van de partij aanvaardbaar is. Voor de

CU-vertegenwoordigster in de Amsterdamse deelgemeenteraad, mevrouw Lont, was deze verschuiving in de opstelling van de CU aanleiding om in actie te komen. Ook al zijn er vragen te stellen bij de manier zij dit deed, met haar actie gaf zij wel een signaal af.

Deze ontwikkelingen wijzen er op dat binnen christelijk Nederland de standpunten minder vast lijken te lig-

gen dan voorheen. Dat geeft te denken en dwingt tot bezinning. In enkele artikelen zal worden geprobeerd de huidige verandering vanuit de kerkgeschiedenis te verklaren, aan de hand van de Schriftgegevens te bezien en daarbij ook aandacht te geven aan de pastorale aspecten.

(wordt vervolgd)

Klaaswaal,

ds. G. J. van Aalst

Wat is reformatorisch onderwijs u/jou waard?

In de komende zeven jaar verlaat 75% van de nu actieve leraren het voortgezet onderwijs. Dit komt hoofdzakelijk door een grote uitstroom van leraren die de komende jaren de pensioengerechtigde leeftijd bereiken.

Omdat de instroom van nieuwe -vaak jonge- leraren de sterk stijgende vraag naar onderwijspersoneel niet kan opvangen, dient zich met name in het voortgezet onderwijs, maar zeker ook in andere onderwijssectoren - een zorgwekkende situatie aan. De aanbevelingen van de commissie onder leiding van de heer Rinnooy Kan, die onderzoek deed naar het lerarentekort, hebben veel aandacht gekregen en zijn door onderwijsminister Plasterk voor het overgrote deel verheven tot beleid.

Naast een plan van aanpak op nationaal niveau is echter ook een 'Delta-plan' voor het reformatorisch onderwijs nodig. De hierboven geschetste landelijke trend wijkt namelijk nauwelijks af van de opbouw van het personeelsbestand binnen het reformatorisch onderwijs. En nu reeds ervaren schoolbesturen hoe moeilijk het is om personeel te benoemen dat én qua identiteit én kwalitatief past binnen de school.

Hoog opvoedingsdoel

Reeds vanaf het moment waarop reformatorische scholen werden opgericht, waren de oprichters doordrongen van het grote belang en de waarde van onderwijs dat in overeenstemming was met datgene wat in gezin en kerk beleeden werd. Er wer-

den in de beginjaren grote offers gebracht - door zowel ouders als onderwijzers - om dit ook financieel mogelijk te maken. De rol en de betekenis van de leraar was en is ongewijzigd op een reformatorische school: hij/zij wordt bevraagd, wordt als identificatiefiguur gezien, geeft richting aan, weet waar leerlingen mee worstelen en probeert hen te onderwijzen en op te voeden tot zelfstandige, 'God naar Zijn Woord dienende persoonlijkheden, die geschikt en bereid zijn om de ontvangen gaven te besteden tot Gods eer en tot welzijn van gezin, kerk en maatschappij'. Het belang van een leraar die - menselijkerwijs gesproken - wat identiteit en kwaliteit betreft in staat is dit hoge opvoedingsdoel te bereiken, kan niet snel worden overschat. Een leven vanuit en overeenkomstig Schrift en belijdenis is geen pré, maar noodzaak. Het lerarentekort dat er al is, en in de toekomst steeds nijpender zal worden, is dan ook niet in de eerste plaats een probleem van het onderwijs, maar vooral een groot zorgpunt voor de gehele gereformeerde gezindte.

Vrijheid van onderwijs

Als een van de weinige landen ter wereld kent ons land een grondwettelijk verankerde vrijheid van onderwijs. Een pand dat ons is toebetrouwd en dat zeker geen stabiel 'bezit' kan worden genoemd. In onze multiculturele en schijnbaar 'tolerante' samenleving schijnt dit grondrecht voor veel mensen een sta-in-de-weg om idealen te verwezenlijken. Maar

op dit moment lijkt me dit niet onze grootste zorg. Het gevaar ligt op de loer dat het reformatorisch onderwijs niet ten onder gaat aan de aanvallen van buitenaf maar aan vervlakking en onderschatting van het belang van reformatorisch onderwijs van binneuit. Het moet toch mogelijk zijn dat het reformatorisch onderwijs zelfvoorzienend is? Dat er nu en in de toekomst voldoende reformatorische jongeren zijn die bewust en van harte kiezen om in voetsporen te treden van docenten die tientallen jaren lang het onderwijs gediend hebben?

Verantwoordelijkheid

Wat is hiervoor nodig? Allereerst gebed voor het onderwijs en ook voor de vervulling van de ontstane en aanstaande vacatures. Persoonlijk, maar ook in de gemeenten. Daarnaast een breed gedragen besef - bij ouders, kerkenraden, leerlingen en leraren - van het grote voorrecht om onderwijs in te kunnen richten naar Schrift en belijdenis. In de derde plaats een dienstbare houding om als leerling, student of oudere een bijdrage te willen leveren aan dit hoge ideaal, dat misschien niet het beste salaris of veel maatschappelijke status oplevert, maar wel heel veel betekenis kan hebben in het leven en voor het leven van een opgroeiende generatie en voor de toekomst van de gereformeerde gezindte. Het reformatorisch onderwijs heeft de komende jaren heel veel (jonge) mensen nodig. En zeker mannen en wetenschappelijk opgeleide leraren. Dat deze nood in de gezinnen, op de scholen en in de kerken gevoeld mag worden en er velen hun verantwoordelijkheid in deze zouden verstaan.

Kandelaar van Gods Woord

Dr. Maarten Luther was diep doordrongen van het belang van het oprichten en in stand houden van christelijk onderwijs. Hij schreef in 1524 een klein boekje waarin de bekende uitspraak is te vinden over het verplaatsen van de kandelaar van Gods Woord. Dit boekje handelt niet over de kerk of over de politiek maar over het onderwijs en is gericht aan 'de raadsheren van alle steden in Duitsland dat zij christelijke scholen moeten oprichten en in stand houden'. Zo groot is het belang van christelijk onderwijs - zo stelt Luther - dat het al of niet wijken van de kandelaar van Gods Woord er mee samenhangt. Het inleidend hoofdstuk sluit als volgt af:

'Laat ons indachtig zijn de vroegere nood en de duisternis waarin wij verkeerden. Ik meen, dat Duitsland nog nooit zoveel van Gods Woord gehoord heeft als thans. Men bespeurt er in het verleden tenminste niets van. Laten wij nu deze kans voorbijgaan, zonder dank en eer daaraan te bewijzen, dan is het te vrezen, dat wij nog gruwelijker duisternis en nood zullen moeten doorstaan. Duitse vrienden, koopt, nu de markt voor de deur wordt gehouden, zamelt in, nu de zon schijnt, en het weer goed is; grijpt Gods genade en Woord aan, nu het u wordt geboden. Want weet dit wel: Gods Woord en genade zijn als een voorbijtrekkende plasregen, die niet weerkomt, waar hij eenmaal is geweest. Bij de Joden is hij geweest, maar weg is weg; nu hebben zij niets. Paulus bracht hem in Griekenland, maar ook daar is hij weg; nu hebben zij de Turken. Rome en het Latijnse land hebben ook hun beurt gehad, maar weg is weg; nu hebben zij de paus. En gij Duisters moet niet denken, dat gij hem eeuwig hebben zult. Want de ondankbaarheid en de verachting zullen hem verdrijven. Daarom, grijpt toe en houdt vast, wie grijpen en vasthouden kan. Luie handen zullen een slecht jaar hebben.'

Veenendaal,

D.D. Both

Boek-aankondigingen

"De deserteur"

door André Boeder. Uitg. Geref. Bijbelstichting – Leerdam. ISBN 978-90-72186-48-5. 182 blz.; € 9,95.

Een leesboekje voor de leeftijd van 15 jaar en ouder.

"Een brief uit de gevangenis"

door Geesje Vogelaar-van Mourik. Uitg. Geref. Bijbelstichting – Leerdam. ISBN 978-90-72186-51-5. 121 blz.; € 5,75.

Een leesboekje als 8^e deel in de Jef-serie, geschikt voor jong en oud.

"Mijn gebed is tot U"

door dr. H.F. Kohlbrugge. Uitg. Den Hertog – Houten, ISBN 978 90 331 2078 7. 121 blz.; € 14,90.

Deze bundel bevat tien preken, waarvan er acht rechtstreeks betrekking hebben op het gebed. Twee preken handelen over Jesaja 45:22 en Johannes 3:3.

BOEKENNIEUWS

J. van 't Hul, Een kist in Egypte (Het leven van Jozef). Uitg. Deputaatschap voor de evangelisatie. 186 pag. € 12,50, excl. verzendkosten. Besteladres: A.E. Schouten, tel 010 – 4505995 of e-mail : aeschouten@kliksafe.nl

Opnieuw ligt er voor mij een boek van de heer Van 't Hul ter recensie. Eerder verschenen van zijn hand *Uit het diensthuis uitgeleid* (het leven van Mozes), *Ga gij uit* (het leven van Abraham) en *Geroepen in de nacht* (het leven van Samuël).

Het boek *Een kist in Egypte* beschrijft het veelbewogen leven van Jozef. De titel van het boek is ontleend aan de laatste woorden van het boek Genesis, waar we lezen "en men legde hem (d.i. Jozef) in een kist in Egypte". Zoals we van de schrijver gewend zijn, tekent hij ons met gevoelvolle woorden in een eenvoudige en begrijpelijke schrijfstijl het leven van Jozef. Ook dit boek is geschikt voor persoonlijke overdenking en door de gespreksvragen ook voor gebruik op een vereniging of studiekering.

De levensgeschiedenis van Jozef geeft

veel praktisch onderwijs, ook voor vandaag. Uit verschillende gedeelten worden ook lijnen doorgetrokken naar Christus. Jozef zelf is op bepaalde momenten een type van Christus. Ook Juda is dat, wanneer hij zich borg stelt in de plaats van Benjamin. De schrijver gaat op een evenwichtige manier om met deze typologieën. Ik heb het boek met instemming gelezen. Vooral het laatste gedeelte sprak me erg aan. Dat Jozef in een kist gelegd wilde worden in Egypte was een geloofsdaad, in die zin dat hij bij zijn sterfen profeteerde dat het volk zou terugkeren naar het beloofde land. In Exodus lezen we dat bij de uittocht de kist wordt meegenomen en in het boek Jozua lezen we dat de kist begraven werd in Sichem. Het is een boek dat ik graag aanbeveel. Misschien zullen er nog meerdere volgen. De prijs kan geen bezwaar zijn want die is voor deze mooie uitgave erg laag. Als gelukkige bijkomstigheid mag ik vermelden dat u met het kopen van dit boek tevens het werk van ons deputaatschap steunt.

Rijssen,

ds. A. Schreuder

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

Beroepen

Te Bodegraven:

ds. W. Harinck te Woerden;

Te Genemuiden:

ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord.

Bedankt

Voor Apeldoorn:

ds. W. Harinck te Woerden;

Voor Beekbergen, Krabbendijke en

Rhenen: ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;

Voor Emmeloord:

ds. C.G. Vreugdenhil te Vlissingen;

Voor Rilland-Bath:

ds. A.J. Gunst te Nieuwerkerk;

Voor Scheveningen:

ds. A.B. van der Heiden te Benthuisen;

Voor Sint-Annaland:

ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam.

■ VERGADERING CLASSIS MIDDELBURG

De classis Middelburg hoopt op **maandag 4 februari** te vergaderen in de Ter Hoogekerk van de Geref. Gemeente van Middelburg-C. Aanvang: 9.30 uur.

■ PREKENBOEK DS. J. KARELS

Onder de titel "Overdenkingen voor kerkelijke vierdagen" is recent een boek van de hand van ds. J. Karels verschenen, met 10 preken voor het kerkelijk jaar, Advent, Pasen, Pinksteren enz. Dit boek, waarvan de prijs € 14,90 bedraagt, is ook geschikt om in leesdiensten te gebruiken en is verkrijgbaar in de boekhandel of te

bestellen via boomboek@filtnet.nl (ISBN 978 9080741645). De netto-opbrengst is voor het bouwfonds van de Geref. Gemeente van Middelharnis.

■ MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2007

* Pag. 101, gemeente AALST.

Scriba van de kerk is nu: C.M. Hazen-

boom, Kloosterwiel 9, 5301 WH Zaltbommel, tel. 0418-51 69 82, e-mail: hazenboom@solcon.nl Scriba van de diaconie is nu: D. van Zijtveld, Vleugeldijk 33, 5305 VG Zuilichem, tel. 0418-67 12 17.

* Pag. 389, inloop- en bijbelhuis "In de Gouwstraat" te Rotterdam.

Het juiste tel.nr. is 010-429 08 32.

pende Handen wil daar verandering in brengen. Daarom organiseert zij samen met De Vluchtheuvel, Eleos en SGJ op **zaterdag 8 maart** een studiedag met als thema 'Autisme in de kerk'.

Het doel van deze dag is na te denken over constructieve oplossingen en handreikingen om mensen met autisme een plaats te geven in de breedte van de godsdienstige opvoeding.

Hoofdsprekers zijn drs. A. de Muynck, als lector Onderwijs en Identiteit verbonden aan Driestar educatief te Gouda en ds. C.J. Droger, Chr. Geref. predikant te Vlaardingen. Beiden zijn persoonlijk nauw bij het onderwerp betrokken. Naast een interview met ervaringsdeskundigen en een forum zijn er negen verschillende workshops.

De studiedag is bedoeld voor ambtsdragers, predikanten, jeugdleiders, docenten, ouders en andere belangstellenden vanuit de gereformeerde gezindte en wordt gehouden in de aula van gebouw Alpha van het Driestar College te Gouda. Inschrijven kan tot **23 februari** via de website van Helpende Handen.

C.B. Eikelboom, consultant bij de Ver. Helpende Handen, tel. 06 435 829/0348-48 99 70.

BERICHTEN

■ ZENDINGSVOND IN KAMPEN

Op **donderdag 24 januari** verzorgen evangelist P.C. van Olst en zijn vrouw een gemeenteavond in De Beukelaar, het vergadergebouw van de kerk van de Geref. Gemeente te Kampen, 2^e Ebbingestraat 3a. Het gaat deze avond over hun werk en (gezins)leven in Ecuador. Ds. J.J. Tanis zal de avond openen. Aanvang: 19.30 uur.

■ JONGERENAVID IN CAPELLE A/D IJSSEL

Gehoorzaamheid lijkt steeds minder vanzelfsprekend. Politieagenten staken, kinderen maken thuis de dienst uit, docenten kunnen hun klas niet de baas, politici worden bespot en zelfs bedreigd. Gezag en gehoorzaamheid lijken in 2008 niet meer van deze tijd. De Bijbel spreekt er echter anders over. Het vijfde gebod is niet voor niets het enige gebod met een belofte!

De gezamenlijke jeugdverenigingen van Capelle a/d IJssel en Krimpen a/d IJssel beleggen op **26 januari** voor de vijfde maal hun jaarlijkse gezamenlijke avond, nu over het thema: "Geen God en geen meester". Ds. W. Silfhout gaat in op wat de Bijbel zegt over gezag en gehoorzaamheid. Mr. A. Weggeman gaat in op de praktijk van alledag. Na de pauze is er een forumdiscussie. Locatie: Elimkerk, Merellaan 346, Capelle a/d IJssel. Aanvang: 19.45 uur.

■ DISTRICTSAVOND +16 IN LEERDAM

Het district Zuid-Oost +16 organiseert op **zaterdag 19 januari** een districtsavond in de kerk van de Geref. Gemeente te Leerdam, Prins Mauritsstraat 22. Er worden twee workshops gehouden, namelijk door: dhr. J. Mastenbroek uit Gouda, over het thema: "Jouw omgang met arbeid in het ambt" en dhr. C.J. van Linden, zendingsmedewerker in Guinee, over het thema: "Jouw omgang met

arbeid in de zending". Aanvang: 19.30 uur.

■ ZANGAVOND IN YERSEKE

Op **zaterdag 2 februari** wordt er in de Ned. Herv. Kerk te Yerseke een samenzangavond gehouden, die in het teken zal staan van "55 jaar na de watersnood". Medewerkenden hieraan zijn: de mannenkoren "Ethan" uit Yerseke en "Jeduthun" uit Krabbendijke. Leiding: ouderling J.A. Blik. Collecte t.b.v. 'Helpende Handen'. Aanvang: 19.30 uur.

■ AUTISME IN DE KERK

Kinderen en jongeren met autisme vragen binnen de kerk speciale aandacht. Onder ambtsdragers, jeugdwerkleiders en docenten leven echter veel vragen over de wijze waarop. De Vereniging Hel-

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 20 JANUARI 2008

Aagtekerke 8.45 en 14.30 uur ds. Tuinier; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Amsterdam-Noord 18.30 uur ds. Neele; Apeldoorn 15.00 uur ds. De Wit; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. Terlouw; Beekbergen 10.00 uur ds. Kleppe; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 19.00 uur ds. Clements; Bodegraven 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. W. Harinck; Boskoop 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Breda 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. Brugge; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken en 17.00 uur leesdienst; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds.

Van Boven; Delft 16.30 uur ds. Paul; Deventer 15.00 uur ds. Schreuder; Dirksland 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Doetinchem 9.30 uur ds. J. Karels; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Eindhoven 15.00 uur ds. Brugge; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Hogchem; Emmeloord 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. Bakker; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur ds. Heijkamp; Enter 15.00 uur ds. J. Karels; Ermelo 18.30 uur ds. Kleppe; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Meeuse en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Hakvoort en 14.00 uur leesdienst; Haamstede 18.30 uur ds. Tuinier; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Helle-

voetsluis 10.00 en 18.00 uur stud. Brede-
weg; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en
16.30 uur leesdienst; Herkingen 10.00 en
18.00 uur ds. P. Blok; Hilversum 10.00 en
17.00 uur ds. Verweij; Houten 11.00 en
17.00 uur leesdienst; Kampen 9.00 en
15.00 uur ds. Tanis; Kapelle-Biezeling
9.30 en 18.00 uur ds. Baan en 14.00 uur
leesdienst; Katwijk aan Zee 18.30 uur ds.
Van der Net; Kootwijkerbroek 10.00 en
19.00 uur leesdienst; Krabbendijke 14.00
uur ds. De Heer; Krimpen a/d IJssel 9.30 en
16.30 uur ds. P. Mulder; Leiderdorp 10.00
en 16.00 uur ds. Van der Net; Lelystad 9.30
uur leesdienst en 18.30 uur ds. Tanis; Lisse
10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Marknesse
19.00 uur ds. Schot; Meliskerke (in Ger.
Gem. Aagtekerke) 11.00 en 19.00 uur ds.
Moens; Melissant 14.30 uur ds. Schipper;
Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur
ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst; Mid-
delburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van
Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis
9.30 en 18.00 uur ds. Van Manen;
Mijdrecht 19.00 uur ds. C. Harinck; Moer-
kapelle 9.30 uur ds. Paul en 19.00 uur
(doventolk) ds. P. Mulder; Naaldwijk 9.30
en 16.00 uur ds. Joosse; Nieuw Beijerland
9.30 en 18.00 uur ds. Vermeij; Nieuwdorp
14.00 uur ds. Meeuse; Nieuwerkerk Zld
9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nijkerk 19.00
uur ds. Beens; Nisse 14.30 uur ds. Hak-
voort; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds.
Schot; Oostburg 15.30 uur stud. Labee;
Oostkapelle 15.00 uur ds. Van Gelder;
Oostvoorne 15.30 uur stud. Bredeweg;
Opheusden 10.00 en 18.30 uur leesdienst;
Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van
Krimpen; Ouddorp 14.30 uur ds. Van
Manen; Oudemirdum 19.00 uur ds. Bak-
ker; Poederooyen 14.30 uur ds. Melis;
Poortvliet 9.30 en 19.00 uur leesdienst en
14.30 uur ds. De Leeuw; Rhenen 10.00 en
16.30 uur ds. Beens; Ridderkerk 9.30 en
17.00 uur leesdienst; Ridderkerk-Slikker-
veer 9.30 en 16.30 uur ds. Mijnders; Rijs-
sen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Die-
ren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West
9.30 en 18.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid
9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30
uur leesdienst; Rilland-Bath 14.00 uur ds.
Baan; Rotterdam-Alexanderpolder 14.30
uur ds. Silfhout; Rotterdam-Centrum
18.30 uur ds. Joosse; Rotterdam-IJssel-
monde 14.30 uur ds. Terlouw; Rotterdam-
Zuidwijk 15.00 uur ds. W.J. Karels; Scherpe-
nisse 9.30 en 18.30 uur ds. De Leeuw;
Scheveningen 16.00 uur ds. W. Harinck;
Sint Annaland 15.00 uur ds. De Jongste;
Soest 19.15 uur ds. Van Belzen; Sprang-
Capelle 14.30 uur ds. M. Karens; Stolwijk
10.00 en 19.00 uur ds. De Waard; Terneu-
zen 10.00 en 18.00 uur stud. Labee; Ter-
wolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur stud.
Van Rijswijk; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds.
De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Uddel

10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Utrecht
10.00 uur ds. C. Harinck en 19.00 uur ds.
Visscher; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis;
Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. Van Bel-
zen; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds.
Boogaard; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds.
Vreugdenhil; Waardenburg 10.00 en 18.30
uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en
18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00
en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle
9.30 en 18.30 uur stud. Boeder; Westzaan
15.30 uur ds. Golverdingen; Woerden
10.00 en 18.30 uur leesdienst; Yerseke
9.30 en 18.00 uur ds. Pater; Zaandam 9.30
en 19.00 uur ds. Golverdingen; Zeist 10.00
en 18.30 uur ds. Van Ekeveld; Zoetermeer
15.30 uur ds. De Waard; Zwijndrecht 9.30
en 16.30 uur ds. Veenendaal; Zwolle 9.30
en 19.00 uur ds. Vogelaar.

■ DINSDAG 22 JANUARI 2008

Amersfoort 19.30 uur ds. Visscher; Dirks-
land 19.30 uur ds. Schipper; Drachten
19.30 uur ds. Vogelaar; Ermelo 19.30 uur
ds. Mondria; Hoofddorp 19.30 uur ds. B.
van der Heiden; Lisse 19.45 uur ds. Neele.

■ WOENSDAG 23 JANUARI 2008

De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. Van
Boven; Elspeet 19.30 uur ds. Beens; Haar-
lem 19.30 uur ds. Silfhout; Hardinxveld-
Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hel-
levoetsluis 19.30 uur ds. Gunst; Hilversum
19.45 uur ds. De Wit; Hoogvliet 19.45 uur
stud. Labee; Mijdrecht 19.30 uur ds.
Schreuder; Nieuw Beijerland 19.30 uur ds.
Vermeij; Nisse 19.30 uur ds. Hakvoort;
Nunspeet 19.30 uur ds. Schot; Poortvliet
19.30 uur ds. Meeuse; Rijssen-Noord 19.30

uur ds. Van Dieren; Scherpenisse 19.30 uur
ds. De Leeuw; Soest 19.30 uur ds. Van
Krimpen; Veen 19.30 uur ds. Melis; Waar-
denburg 19.30 uur ds. Pater; Wageningen
19.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 19.30
uur ds. M. Karens; Zeist 19.30 uur ds. Van
Ekeveld.

■ DONDERDAG 24 JANUARI 2008

Borssele 19.30 uur ds. Van Krimpen; 's-Grav-
enzande 19.45 uur ds. Schipper; Herkingen
19.30 uur ds. Baan; Krimpen a/d IJssel
19.45 uur ds. P. Mulder; Naaldwijk 19.45
uur ds. Van Belzen; Rotterdam-IJsselmon-
de 19.30 uur (GBS) ds. Mondria; Scheve-
ningen 19.30 uur ds. L. Blok; Terwolde-De
Vecht 13.30 uur (huw.bev.) ds. Van Dieren.

■ VRIJDAG 25 JANUARI 2008

Kootwijkerbroek 14.15 uur ds. Beens
(huw.bev.).

■ ZATERDAG 26 JANUARI 2008

Beekbergen 15.00 uur (dovendienst) ds.
De Wit.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

■ ZONDAG 20 JANUARI 2008

Alkmaar ('t Wuiver 2-a) 10.00 en 16.30 uur
ev. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70)
10.30 en 17.00 uur ev. J. Krijgsman;
Emmen (Prinsesselaan 6-I) 9.30 en 15.30
uur ev. C. van Drunen; Leeuwarden (Ach-
ter de Hoven 2-c) 9.30 en 16.00 uur ev. S.
de Visser; Merksem (Oude Barelle 64)
10.00 en 17.00 uur ev. A. van Setten; Til-
burg (Offenbachstraat 105) 10.00 en
18.30 uur ev. H.J. van den Boogaart.

ADVERTENTIES

Alle vrienden en bekenden wil ik hartelijk dankzeggen voor de zeer vele liefdevolle wensen, die ik mocht ontvangen in verband met de feestdagen en het jaar 2008. Wederkerig wens ik ook u van harte Gods zegen toe.

ds. J. Mijnders

T.h. op **Camping de Beukenhof**
te Tindeveen Drenthe
stacar. chalets en vak.won.
resp. 6-4-10 pers.
nog vrij in hoogseizoen
tel. 0528-331246
www.campingdebeukenhof.com

Te koop onze geheel **vrijstaande**
woning te Borssele, op 360 m2
grond, met stenen garage. Drie
slaapkamers en badkamer, + 2^e
toilet met slaapkamer op vliering.
Voor-, zij-, en achtersiertuin
+ groentetuin. Tegen billijke prijs.
Wegens vertrek naar sen. woning.
Inlichtingen 0622156078.

Begrafenis Verzorging Tollenaar
Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - **Geen crematies**

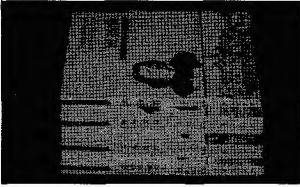
T.h. **Beekbergen** (Lieren) tot
6 pers. zomerhuis, vrij tot week 30
en na week 33. Tel. 055-5062744.

Gez. kamer/kosthuis studente
i.v.m stage omg. **Barneveld** van
4-2-08 - eind juni, tel. 0527684435.

Verboden, maar gezegend

Geef de Chinezen reformatische lectuur!

stort uw gift op **3473.76.029** ten name van Hudson Taylor/SBHC

HUDSON TAYLOR
Stichting Bijbelse Hulpverlening China

voor info of voorlichting bel 06 200 13 173

Te huur: ruime vrijstaande woning aan de rand van **Aagtekerke**, van alle gemakken voorzien! Dichtbij strand en prachtige fiets- en wandelomgeving! Informatie op 06-15968874

NatuursteenHuis

vakmensen vertellen uw wensen

- **Marmer, graniet en hardsteen** (voor binnen & buiten)
- **Grafmonumenten**
- **Vakkundig advies**

Goes tel (0113) 216555
Middelburg tel (0118) 612579
voor leveringen buiten Zeeland

Te huur in **Sauerland** in de buurt van Winterberg, onze ruime **vakantiewoning voor 8 personen**. Woning met groot balkon en vrij uitzicht over berglandschap. Prachtig natuurgebied in elk jaargetijde. Tel. 0548-518674.

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG gekwalificeerde kraamzorg en gezins- en bejaardenzorg die aansluit bij uw manier van leven. Dit houdt voor ons in dat Bijbelse normen en waarden de basis vormen voor uw dagelijkse levenshouding en mediagebruik.

Kraamzorg

Meldt u tijdig aan om teleurstelling te voorkomen. Voor informatie of inschrijving kunt u ons bereiken op telefoonnummer **0187 - 48 91 73** b.g.g. 0342 - 49 21 55. Op werkdagen van 9.00 - 11.00 uur en van 13.00 - 15.00 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 21.00 uur.

Gezins- en bejaardenzorg

Voor informatie of inschrijving kunt u ons bereiken op telefoonnummer **0166 - 65 26 05**. Op werkdagen van 9.00 - 11.00 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 21.00 uur.

De gratis brochure zenden wij u graag toe.

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ Horssen bv

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:

Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken voor jong en oud, Voordeelboeken, Tweedehands, CD's en bladmuziek.

Begrafenisverzorging Kamsteeg

0183-449494 06-22140547
dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden.
P.F. Kamsteeg - Andel

T.H. in **Kamperland** onze luxe vak. won. 2 -10 pers. Vanaf heden vrij, ook voorjaarsvak. vrij.
Tel. 06-20417592

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!

nieuwbouw · restauratie · overplaatsing · onderhoud

ook voor akoestische vraagstukken

Neem voor meer informatie contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

Vereniging van
Organisten der
Gereformeerde
Gemeenten

Wij verzorgen begravenissen (geen crematies) op de gehele Veluwe, in Kampen e.o. en in Rijssen e.o.

Begrafenisverzorgers:

G. v.d. Berg | D. Markusse | B.F. Nijhof | B. Vos

Nunspeet, Elburg e.o. T 0341-253813
Kampen e.o. T 06-53363828
Rijssen e.o. T 0548-540053
overige plaatsen en b.g.g. T 0577-401689

Begrafenisverzorging Vos

Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
tel. 0577-401689

BEGRAFENISVERZORGING VOS - VERTROUWD VERZORGD

NATUUR- EN KERKHISTORIEERIS

naar Noord-Wales
o.l.v. L.J. van Valen

D.V. van 20 tot en met
29 augustus (10 dagen)

Vraag informatie:

tel. 078 6144368;

e-mail ljanvalen@solcon.nl

begrafenisverzorging

T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

Te huur **ruime vakantiewoning** in **Zuid-Alberta**, Canada, omgeving van Lethbridge. Prachtig gelegen, uitzicht op rivier, prairie en Rocky Mountains, dichtbij dorp en kerken. Voor inlichtingen 00-1403-553-4023. Hollands sprekend.

BOEDER SCHERPENZEEL
**COMFORT
KLEDING**

SERVICE AAN

HUIS MOGELIJK

AMBTSKLEDING | ROUWKLEDING

KOORKLEDING | ZAKELIJKE KLEDING

WWW.BOEDERCOMFORTKLEDING.NL

GLASHORST 123A | 3925 BR SCHERPENZEEL | T (033) 258 98 30 | M (06) 53 21 53 34

Jong, maar ontvankelijk

Steun het reformatorisch onderwijs aan Chinese kinderen!

stort uw gift op 3473.76.029 ten name van Hudson Taylor/SBHC

HUDSON TAYLOR

Stichting Bijbelse Hulpverlening China

voor info of voorlichting bel 06 200 13 173

TSJECHIË: Goedkope gezinsvakantie? Nog diverse weken beschikbaar in het voor- en naseizoen, maar ook het hoogseizoen. Kom naar ons prachtig gelegen en zeer complete gezinsvakantiehuis voor 8-10 personen.

Goed bereikbaar, ca. 900 km, nabij Reuzengebergte. Zeer rustig gelegen, enorm eigen terrein. Wandelen, cultuur, dagje Praag? Allemaal mogelijk! Bel geheel vrijblijvend voor informatie met fam. Pors (0654922825) of fam. Van der Ham (0653134593).

Te huur ruime **vakantiewoning**. Dicht bij Norwich, in Zuid Ontario Canada. Inlichtingen 001.519.688.0947. Hollands sprekend.

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING G. WEGENAAR

Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

Wij verzorgen begrafenissen in Veenendaal, Ede, Bennekom, Wageningen, Rhenen e.o.

Te huur: **vakantiebungalow** 8-10 personen op de Veluwe (**Garderen**) v.a.g.v. zoals wasmachine, wasdroger, vaatwasmachine etc.. ook zeer geschikt voor ouderen en minder invaliden voor meer info.

www.recreatie-veluwe.nl
reservering: tel: 06-30883277
b.g.g. 06-22590270

BEGRAFENISVERZORGING KINA 010 - 458 31 12

Rotterdam, Drechtstreek, Krimpenerwaard, Gouda
D.W. Scapper 010-4506026 J. Koolman 0182-583932
Capelle aan den IJssel Gouda

EEN WAARDEVOL GEDENKBOEK

55 jaar na de watersnood

VAN ZEE TOT ZEE ZAL HIJ REGEREN

De Gereformeerde Gemeenten en de watersnood van 1953, L. Vogelaar

De watersnood van 1953 is een onvergetelijke ramp voor Zeeland en zelfs voor geheel Nederland. Om een blijvend aandenken te hebben is ter gelegenheid van het 55-jarig herdenkingsjaar dit gedenkboek ontstaan.

Oggetuigenverslagen, foto's, artikelen geven veel informatie per gemeente uit het rampgebied. Dit deel gaat over de Ramp in Zeeuws-Vlaanderen, Walcheren, Noorden Zuid-Beveland en Tholen. In deel 2 hoopt de auteur Schouwen-Duiveland, Goeree-Overflakkee en de andere getroffen gebieden te behandelen.

Geb. 304 pag. Prijs per deel: **27,50**.

Bij bestelling van beide delen **22,50** per deel.

Deel 1 is vanaf 19 januari verkrijgbaar in de boekhandel

HARTELIJK WELKOM

BOEKPRESENTATIE

DV vrijdag 18 januari

Calvin College - Kerkpolder

Krabbedijkje - 19.30 uur

- Oggetuigenverslagen
- Boekpresentatie
- Beeldpresentatie door het watersnoodmuseum

Voor telefonische reserveringen:
(0113) 22 19 09
vol=vol

uitgeverij en boekhandel
'de Ramshoorn'

Lange Vorststr. 21, Goes
tel. (0113) 221909

info@ramshoorn.nl www.ramshoorn.nl

RST Zorgverleners

KRAAMZORG

THUISZORG

RST Zorgverleners.
800 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg, wijkzorg, gespecialiseerde verzorging, verpleging, (huishoudelijke) verzorging: 0342 - 42 23 24.

Of wordt zelf RST Zorgverlener!
Reageer op: 0342 - 40 54 65 of
info@rstzorg.nl.

Identiteit
Kwaliteit!

Tel. (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzealaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

ZEELAND (Schouwen) 6 pers. bungalow. Zeer rustig gelegen. Loopafstand strand. Veel fiets- en wandelmogelijkheden. Bel 033 2771884
www.karensrecreatie.nl

In **Bakkeveen** (Fr/Drentse wouden bij Drachten) of op Ameland en Terschelling-chalets/stacars-huur niet duur 0512-516096
www.vdsluisvakanties.nl

KLASSE MAAKT ONDERSCHIED

Stolk Orgels is hoofddealer van:
Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn

Stolk Orgels

tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbedijkje, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN PRIJS

T.h. bij **Nunspeet/Elburg** 6 pers. **vak. huis**. Ook gesch. voor 1 of 2 oudere echtp. Tel. 0624188666. Kijk op www.veluwevakantie.com